

**Bogányi Gergely, Kossuth-díjas, az emlékezetes
Duna-parti zongoraestjén**

Tar Károly felvétele

Bogányi Gergely

harmincéves, s az egyik legfiatalabb Kossuth-díjasunk. Zenészcsaládban született, népes családja tagjait Helsinkiben talán még inkább ismerik és számon tartják, mint Magyarországon. Négyéves korában kezdett el zongorázni, s már hatévesen különdíjat kapott egy nyíregyházi országos zeneiskolai zongoraversenyen, amelyet három évvel később megnyert.

1990-től kezdve sorra nyeri

meg szerte Európában a különböző zongoraversenyeket. Huszonkét évesen avaták szülővárosa, Vác díszpolgárává.

Gyakran játszik kamarazenét is. 1999 júliusában Kelemen Barnabás hegedűssel és Bogányi Tibor csellistával, megnyerte a kuhmoi (Finnország) nemzetközi harmas verseny első díját. 2000-ben Liszt-díjjal tüntették ki. 2002-ben a Finn Köztársaság elnöke a Fehér Rózsa Lovagrend érdemkeresztjével tüntette ki.

A Helsinkiben, Budapesten és Párizsban élő művész a világ számos hangversenytermében fellépett már, a világ legjobb zenekari hívják szólistának, 2006-ig tele a naptára előjegyzésekkel.

Fontosnak tartja, hogy a hazai közönség előtt is fellépjen. Aki egyszer is gyönyörködhetett játékában, soha nem felejtí. Chopin és Liszt műveinek tolmácsolásában utolérhetetlen.

A Budapest Music Center a közelmúltban jelentette meg Chopin-CD-jét, melyen három mazurkát, az F-moll fantáziát és B-moll szonátát játssza.. Bogányi-CD-vel bizonyítja: az utóbbi években nemcsak a kortárs zeneszerzők műveinek megjelenítéséből, de a kimagasló tehetségű kortárs szólisták játékának megismertetéséből is oroszlánrészt vállal.

Augusztusi országos ünnepünket köszöntő, a budai alsórakpartra épített alkalmi színpadon bemutatott Örömkoncertjét, amelynek műsorán Liszt, Chopin és Bartók művei hangzottak el a Duna televízió is közvetítette.

Részlet a Kocsi Tibor által készített interjúból:

- *Hogyan fogadta a felkérést az Örömkoncertre?*
- Amikor elmondták, miről van szó azonnal óriási fantáziát láttam benne, és zseniális ötletnek tartom. Ez világszenzáció. Háttérben a Duna és a Parlament! Ráadásul az augusztusi nemzeti ünnep előestéjén.
- *A rendezők kérték, hogy mit játsszon, vagy szabad kezet kapott?*
- Rám bízta a választást, de a végleges műsort együtt alakítottuk ki. Nem kis gondot okozott, hogy mit adjak elő, hiszen szinte végtelen a zongorairodalom. Igaz nem végtelen azon művek száma, amelyek méltóak ehhez az ünnephez és a csodálatos környezethez. A választásban a koncepció az volt, hogy magyar szerzők alkotásai is szerepeljenek a műsorban, de olyan örökérvényű remekműveket válogassak a programba, amelyek eléggé változatosak ahhoz, hogy akár a közönségnek, akár a zenekritikusoknak megfelelőek legyenek.
- *A szabad tér mennyiben befolyásolta a darabválasztásokat?*
- Ez nyilvánvalóan más koncert lesz, mint ha a Zeneakadémián lenne. Úgy érzem, nem hígtottam fel a műsort de a komolyságát se veszélyeztettem. Ellenkezőleg, olyan darabokat is beválogattam, amelyeket nemhogy szabadtéren, de koncertteremben sem szokták játszani, hanem inkább csak kisebb közönség előtt, hogy megmutatkozhasson a darab mélysége. Legalább az ünnepnapon ellensúlyozni akarom a város dübörgő forgatagát néhány érzékeny, mély mondanivalóval telített zeneművel. Szerintem ennek egészen különleges varázsa lehet.
- *Hogyan éli hétköznapjait egy világhírű, számtalan kitüntetéssel, díjjal bíró zongoraművész?*
- Nekem a zongorázás életforma, hivatás, elkötelezettség. Három éves korom óta el sem tudtam volna képzelni, hogy ne zongorista legyek, most már tudom, hogy erre születtem. A gyakorlás számomra nem csak mechanikus dolog, én állandóan gyakorlok, mert a zenében élek, zene kavarg a fejemben akkor is, ha nem zongorázok. Van abban valami, hogy a zenész jó értelemben egy kicsit őrült, a föld fölött lebeg. Aztán lekerülünk a földre és gyakorolunk.
- *És lekerül a földre a hétköznapi, civil dolgok intézésekor is.*
- Amikor valamit el kell intézni, az rettenetesen megvisel. Már az is, ha a postára kell mennem. Nem önmagában az ügyintézéssel van bajom, hanem inkább az eldurvult, elszemélytelenedett emberi viszonyok miatt. De sajnos ez világjelenség.
- *Zenészként, magánemberként merre jár majd a következő esztendőben?*
- Nálam a magánember és a zenész nincs különválasztva. Zongoristaként járom a világot, de közben magánemberként nézelődök. Úgy hozta az élet, hogy rengeteg helyen jártam már, nincsenek olyan vágyaim, hogy ezt, vagy azt mindenképpen meg kell nézsem. A legszívesebben itthon vagyok, vagy Erdélyben. Ott egy

koncert is más. Bár Chopin valamelyik darabja ott is ugyanaz, de a körülmények nagy hatással vannak rám, emiatt még erősebb lehet egy koncert,

jobban, vagy máshogy játszom. Másfél-két évre sok koncertet már lekötöttek velem Angliától, Japánon, Dél-Amerikán és az Egyesült Államokon át. Ez nem túl jó, mert nehéz megjósolni, hogy akkor majd mit szeretnék játszani. De ezzel együtt kell élni. Idehaza ősszel a zongorabérlet keretén belül lépek pódiumra, a jövő tavasszal pedig saját bérletsorozatomban lesz a Zeneakadémián, egy szólóest és három zenekaros koncert.

-Visszatérve az Örömkoncertre: nem tart a szabadtéri programokat mindig veszélyeztető időjárási meglepetésektől?

A <http://forum.gondola.hu> honlapján közölt beszélgetésben pedig így vall önmagáról.

- Olyan kép él a nagyközönségben, azokban, akik nem beszélgettek soha magával, csak hallgatják zongorajátékát a koncerteken, hogy hihetetlenül kedves ember. Tud élesen fogalmazni, karcos lenni?

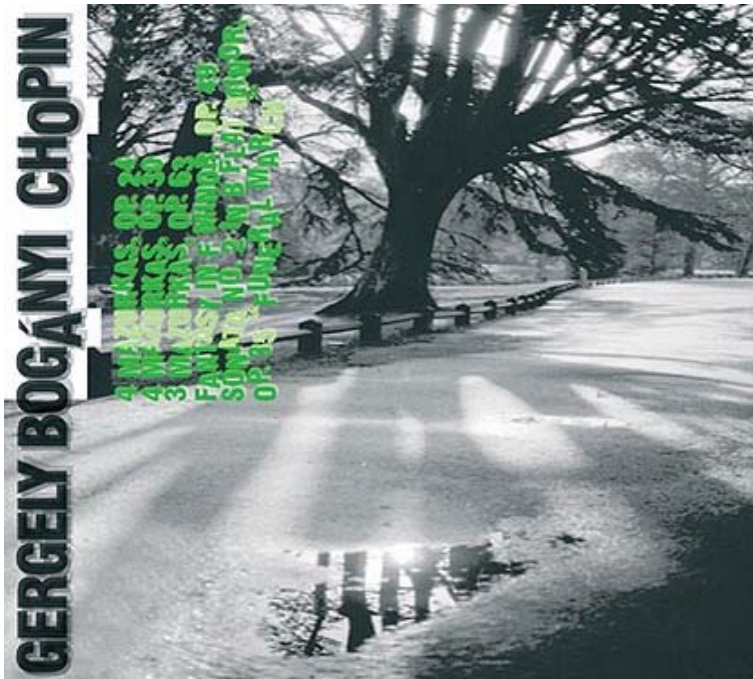
- Mostanában kezdek belejönni. Rá vagyok kényszerítve, mert olyan sok igazságtalanságot látok, amit egyszerűen nem lehet tolerálni. Meg kell mondani!

- Ki is tud harcolni dolgokat?

- Vannak, akik megértik az álláspontomat, vagy legalábbis észreveszik magukat.

Tar Károly felvétele

Bogányi Gergely Chopin lemezének borítója

- Felfedezhető hangversenyei műsorából is, hogy mely zeneszerzők állnak különösen közel a szívéhez. Gondolom azok, akik emberként is hasonlóak magához, vagy maga hasonló hozzájuk.

- Nem tudom, de azt igen, hogy igyekszem hasonlulni hozzájuk. Egyrészt a zene megköveteli, hogy próbáljuk behelyezni magunkat az alkotók érzelmi világába, másrészt hihetetlenül örömteli dolog a foglalkozás e magas szintű szellemi lényekkel. Például Bachhal. Nemes feladat. Hiszen mi más lehetne a célunk, mint hogy jobbá váljon a világ, s benne mi, emberek állandóan fejlődjünk. Bachnál nagyobb mestertől nemigen lehet tanulni. Óriási lehetőség, hogy napi kapcsolatban vagyok e géniuszokkal.

- Többször említette, hogy úgy érzi, nem illik bele a mai korba.

- Amikor látom, különösen a versenyeken, az ifjú zongoristákat, akik mindenáron a technikai tökélyre törekednek, s úgy vélik, minél hangosabb és gyorsabb a játék, annál üdvözítőbb, mellettük néha avítottam érzem magam. S elcsodálkozom,

mit is keresek én itt ebben a sokszor felszínes, zűrzavaros világban.

- *Mikor döbbsent rá erre?*

- Már iskolás éveimben, ha nem is tudatosan, de ösztönösen éreztem, hogy én nem passzolok ebbe bele. Kicsit csodabogárnak néztek a társaim. Függetlenül attól, hogy azért legtöbbször normálisan viselkedtem, éppúgy, mint a többiek.

